

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. lapkričio 25 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės (kolegijos pirmininkė), Artūro Driuko ir Egidijos Tamošiūnienės,

susipažinusi su 2021 m. lapkričio 15 d. paduotu **ieškovo S. G. P.** kasaciniu skundu dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. spalio 19 d. sprendimo peržiūrėjimo ir prašymais stabdyti skundžiamo sprendimo ir papildomo sprendimo vykdymą, taikyti laikinas apsaugos priemones,

n u s t a t ė :

Panevėžio apygardos teismo 2021 m. spalio 19 d. sprendimu panaikintas Utenos apylinkės teismo 2021 m. gegužės 18 d. sprendimas ir ieškinys dėl testamentą pripažinimo negaliojančiu atmestas.

Kasaciniu skundu ieškovas prašo panaikinti Panevėžio apygardos teismo 2021 m. spalio 19 d. sprendimą ir palikti galioti Utenos apylinkės teismo 2021 m. gegužės 18 d. sprendimą, kuriuo ieškinys buvo tenkintas.

Kasaciniame skunde nurodoma, kad yra kasacinio skundo pagrindai remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punktu –proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punktu – skundžiamame teismo sprendime nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346](#) straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347](#) straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde išdėstyti esminiai argumentai:

1. Dvi teismo ekspertizės patvirtino testatorės psichikos būklės neadekvatumą testamentą sudarymo metu, apeliacinės instancijos teismas neturėjo pagrindo nesivadovauti ekspertizės išvadamis ([CPK 218 straipsnis](#)). Eksperto nekategoriška išvada dėl testatorės būklės nesudaro pagrindo apskritai atmesti medicinos ekspertų vienodos nuomonės. Psichikos ligos nedidžiosios dar nereiškia galimą adekvatų suvokti veiksmus sudarant testamentą. Ekspertizų aktuose ekspertai vertino ir liudytojų parodymus, tai sustiprina ekspertų išvadą. Ekspertų kaip specialistų parodymai yra labiau tikėtini negu šeimos gydytojos parodymai. Tai, kad testamentas buvo patvirtintas notaro, nesudaro pagrindo abejoti ekspertų išvadomis, nesirėmimas jomis pažeidžia įrodymų vertinimo taisykles. Testatorės banke mokėjimo pavedimų atlikimas atsakovės naudai nepatvirtina jos sveikatos būklės tinkamumo.

2. Skundžiamame sprendime apeliacinės instancijos teismas turėjo atkreipti dėmesį į konkrečias gautų ekspertų išvadų formuluotes, ir įvertinti jų skirtumus nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje nagrinėtų bylų, kuriose buvo pateiktos visai kitokios ekspertų prielaidinės išvados, formuluočių. Naujausioje kasacinio teismo nutartyje, būtent prielaidinių teismo ekspertizės vertinimo klausimu yra suformuluota teisės taikymo ir aiškinimo taisyklė, pagal kurią nulemti priešingai, nei teismo ekspertizės akte nurodyta, išvadą galėtų tik ypac svarių įrodymų visuma (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. lapkričio 4 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-293-969/2020](#), 48 punktas).

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, kasacinio teismo praktika, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Kasaciniame skunde neužtenka vien tik nurodyti, kad teismas pažeidė teisės normas, šiuos teiginius būtina pagrįsti kasacijos pagrindą atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiama nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiamu teismo sprendimu bei nepagrindžiama, kad bylą išnagrinėjęs teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka [CPK 346 straipsnio](#), 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti ([CPK 350](#) straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, prašymai stabdyti vykdymą ir taikyti laikinas apsaugos priemones nenagrinėjami, ir grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti advokatų profesinei bendrijai „Baranskis ir partneriai“ (j. a. k. 303497959) už ieškovą S. G. P. sumokėtą 112,50 Eur (vieną šimtą dvyliką eurų 50 ct) žyminį mokestį 2021 m. lapkričio 15 d. AB Swedbank.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Danguolė Bublienė

Artūras Driukas

Egidija Tamošiūnienė